

REVISTA

DE LA

CÀMARA AGRÍCOLA OFICIAL

DEL

VALLÉS

Aquesta Revista se reparteix de franch entre tots els socis de la Càmera.

Pera els que no siguin socis, el preu de subscripció es de cinch pessetas l' any.

Se publica al menos una vegada al mes y sempre que la seva aparició sigui convenient.

No té número fixo de planas. Dels treballs firmats, no se'n fa solidaria la Revista.

Els originals no's retornan.

De totas las obras que's reben, se 'n dona compte á judici de la Direcció.

Els anuncis, á preus convencionals.

DIRECCIÓ Y ADMINISTRACIÓ

Secció 3.ª de la Càmera Agrícola Oficial del Vallés

GRANOLLERS

Ofertas y demandas

Aquesta Revista contindrà la present Secció, al objecte de que tots els socis de la Càmera hi puguin posar anuncis de compra ó venda de productes agrícols, bestiar, fincas y tot lo referent á agricultura.

Pera anunciar en aquesta Secció, s' ha de ser soci de nostra Càmera; l' anunci per cada inserció, val á rabó de 25 céntims la ratllia.

Informes y encárrechs, á la Secció 3.ª de la Càmera.

OFERTAS

—Gavia de prempsa en molt bon estat.

—Cavall pera tartana de 3 $\frac{1}{2}$ anys y de 7 $\frac{2}{4}$ pams d' alsada.

DEMANDAS

—Se desitja un camp pera arrendament de duas cuarteras; te de ser aprop de Granollers.

—Lisol. Els que 'n necessitin en trobarán á la Càmera á 2'50 pesetas el pot d' un Kg.

—Se necessita una báscula venturera, com mes grossa millor. Informes á la Càmera.

TALLER D' ENCUADERNACIONES

Además de la encuadernació de llibres desde 'ls mes antichs als mes moderns, se fan tota classe de trevalls que dita industria abarca; y son: *Petacas, Targeters, Carpetas, Bades de lujo y economichs, Papereras, Estutjos y Mostraris* pera tota classe d' industrias, *Caixas de cartró* pera tota classe d' industrias, y en especial de las de lujo pera regalos.

Llibres de contabilitat, se fan als rallats dels models que s' encarreguin.

Llibrería y Objectes d' Escriptori

DE JOSEPH XIRAU

Carrer de Sant Roch, 4.—GRANOLLERS

REVISTA

DE LA

CÀMARA AGRÍCOLA OFICIAL

DEL VALLÈS

SUMARI. Manifest de la Federació Agrícola.—Higiene, Medicina y Economía del camp, XVIII.—A la Delegació de Caldas.—Sistemas de fermentació.—L' Institut Internacional d' Agricultura.—*Crònica.*—*Varietats.*

Manifest de la Federació Agrícola

Als agricultors

La invasió constant que exerceix el Poder Central del Estat espanyol en la vida dels pobles que 'l constitueixen, arrebaçant els drets de las comunitats naturals y cohibint la lliure expansió de totes las forsas positives de la vida del país, ha pres d' un quant temps ensá tal increment, que 's fa del tot precís posarhi una resclosa: per aixó es que la *Federació Agrícola Catalana-Balear*, representació viva dels elements agrícols de la terra, y en nom seu la Comissió que suscriu, se creu en el deber de fer una crida á la opinió pública pera que, dolentse dels mals que pateix, vulgui que s' acabin.

La varietat es vida; pero aquesta gran veritat es desconeguda, y més que desconeguda, trepitjada per els nostres governants, als qui res diuen las grans ensenyansas que á Espanya proporciona la experiència. La mania del uniformisme s' exacerba precisament quan d' aquelles terras salvadas del empobriment general se reclama com á necessitat imperiosa el que 's consagrin las varietats que naturalment existeixen y coincideix ab las declaracions de tots els polítics del mateix Estat, de que realment s' imposa atendre á n' aquelles necessitats. Aquestas teorías passen ja dels debats acadèmichs y parlamen-

taris y de las fullas periódicas á projectes de lley, pero may passan de projectes.

En cambi passan á ser realitats viventas, dintre l' administració espanyola, disposicions inspiradas en sentit diametralment oposat.

S' entreté á la opinió pública ab projectes de lley beneficiosos ó que quant menos portan alguna tendencia afalagadora, y quan tot-hom ansia que prengui relleu y vida aquella tendencia, de sopte s' escomet detrás cantó al país, fermantlo més fort de peus y mans, ab una R. O. ó un Reglament que ni tan sols se subjecta á l' aprovació dels Cossos Colegisladors, consol que quedaria als que encara tinguessin la bona fe de creure que 'l Parlament es representació real y genuina dels elements que integran la vida del país. Y cal advertir que, si per etzar algún projecte beneficiós aguanta las discussions del Parlament y arriba á surar convertintse en lley, mil dificultats d' ordre práctic s' oposan al seu compliment, si es que no vé després, com ha succehit ab la lley d' exempció de la contribució á las terras de vinyas filoxeradas, una R. O. que boy amenassant ab novas y més feixugas cárregas als qui 's disposan á gaudirse dels beneficis de dita lley, impossibilita y anula de fet pera l' esdevenir el compliment d' aquella.

La impetuositat de la onada invasora va posarse de manifest no fa pas molt temps en relació á dos funcionaris, íntimament lligats ab la prosperitat y el benestar de las familias: el notari y el mestre. Haventse de fer las oposicions respectivas pera ocupar la plassa á la capital del Regne, las regions que 'n son apartadas quedan condempnadas á no tenir, sino en contats cassos, mestres y notaris adequats al modo de ser de ditas regions.

Tant el notari com el mestre d' estudi, cada hu en la sèva esfera d' acció, deuen connaturalisarse, identificarse ab l' esperit de la terra ahont serveixen. Es el mestre, com s' ha dit, el segón pare dels nostres fills, perque talment els hi forma l' ánima, dirigint el desenrotllo de las sèvas facultats en armonía ab el medi ambient que 'ls volta: es el notari, el guiador del cap de casa, ferm puntal en que hi descansa y en que 's fonamenta pera l' esdevenir el patrimoni heretat dels nostres pares. Tenen de ser, donchs, tan el notari com el mestre, homes de la mateixa condició nostra; tè d' estar el notari identificat ab las nostras costums, ab l' esperit de la nostra sabia legislació; tè de coneixer el mestre l' idioma que parlan els seus deixebles; tè de comprendre els més íntims afectes del seu cor; y podrá ser aixís ab notaris y ab mestres que las més de las vegadas serán forasters en la

regió ahont exerceixen? Error antisocial y antihumà que reclama prompta reparació, y més per lo que 's refereix á regions de dret civil, de llengua y de costums tan diferentas del restant d' Espanya, com Catalunya y Mallorca.

Va á lo més fondo de l' ànima del poble aquesta intrussió del Poder Central; va contra la familia, primera entitat natural, per la que deuen haverhi els més grans respectes; pero no acaba aquí la obra destructora dels nostres governants. De la familia passen á destruir la segona pedra fonamental del edifici de tota societat: el Municipi, y contra 'l Municipi han desencadenat en aquets darrers temps tota la forsa del seu esperit destructor.

Poch quedava ja de la personalitat municipal. Tots els polítichs espanyols convenen en que es precís referla la personalitat del Municipi, aixamplant l' esfera d' acció de las Corporacions municipals. Fins s' han presentat alguns projectes de ley inspirats en poch ó en molt en aquellas tendencias. Pero mentres en esferas purament teóricas han preponderat aquells ideals, ha vingut la realitat á contradirlos, trepitjantlos barroerament.

Una porció de disposicions ministerials ja en vigor, y altrás en projecte, acabarán de donar el cop mortal als Municipis.

¿Quinas ventatjas porta als Ajuntaments y als seus Secretaris el Reglament que s' ha posat en vigor? Cap ventatja y molts inconvenients per uns y altres. Fomenta un dels mals pitjors d' Espanya, l' espedienteig; atenta contra la dignitat dels Ajuntaments y contra la independència dels Secretaris, que no guanyan, no, estabilitat en el càrrech, com se podria creure á primera vista; que aquesta estabilitat sols la tindrian á cambi de servir cegament al Governador civil, cosa que moltas vegadas desgraciadament ja sabem qué significa á Espanya y que no convè pas á la digna classe del Secretariat.

Si ab el Reglament en qüestió del Cos de Secretaris s' infireix un agravi als pobles de més de 15.000 habitants, ja que 'l qui opti á una d' aquellas plassas ve obligat á fer las oposicions á Madrid, y s' atenta en general contra la independència d' aquells Municipis y de tots els que arribin á 2.000 residents, sembla que per la qüestió del càrrech de Secretaris quedan salvats els Ajuntaments de menos població; pero si de moment es així, també amenassa invadirlos la onada destructora: ja 's prepara 'l Ministre de la Guerra pera provehir els càrrechs de Secretaris d' Ajuntaments de menos de 2.000 habitants, no ab personas que siguin á gust del poble, sino ab homes qual mérit principal serà el d' haver sigut sargentos del exércit, circumstancia

que no sabem veure per qué s' ha de tenir en compte per un càrrech de confiança y pagat ab fondos del poble.

Va contra la dignitat d' Ajuntaments y Secretaris el Reglament esmentat; va contra la dignitat y els interessos dels pobles el Reglament del Cos de Metjes titulars. ¿Ab quín dret disposan al Ministeri de la Governació dels cabals dels Municipis, manant que aquestos consignin las cantitats que desde Madrit tenen á bè senyalar pera 'ls Metjes titulars, segons una classificació arbitraria é irracional? Cantitats molt superiors á las d' avuy, qu' en cap manera podrà satisfer la ja massa extenuada Hisenda municipal, y que podrà exigir aquell facultatiu que, segons l' inoportú Reglament, hagi sigut nomenat, en perjudici tal vegada del metje ó metjes que 'l poble tingui interés en conservar y protegir.

Van contra la dignitat y els interessos dels pobles els Reglaments de Comptadors municipals y d' Apotecaris titulars, com tantas altras disposicions en vigor ó en projecte, que 's mantindrán y que passarán endevant, si el país, abandonant criminals indiferencias, no 's resol á defensarse, ferm en la rahó que donan las mateixas lleys fonamentals del Estat, per aquellas disposicions vulneradas, y en l' estricte deber que tenen las colectivitats com las personas de vetllar per el cumpliment de la missió que la Providencia els hi ha senyalat.

Son dictadas per tota Espanya aquestas disposicions, però tinguis en compte que com més vida tè un cos, més se sent de las fibladas que reb. De las fuetadas ab que 'ls encegats governants flagellan las regions totas del Estat, podrán no sentirse'n tant determinadas regions, pero lo qu' es en terras de Llevant y del Nort hi accionan de tal manera, que 's fa del tot impossible l' aguantarlas impassiblement. Catalunya, entre altras, terra rica y sana, ab plenitut de vida, sentint intensament las ansias del progrés, se mor ofegada dintre el cercle de ferro, á cada punt més estret, ab que se la volta.

Las classes pagesas, que representa la *Federació*, son las que més ne pateixen de l' absorció de l' Estat, del funcionarisme y de totas las conseqüencias del centralisme. Ellas son, de totas las classes socials, las que més s' identifican ab l' ambient de la terra, las que més bè guardan las particularitats de carácter, las que més necessitan dels funcionaris públichs. El Notari y el Mestre, el Metje, l' Apotecari y el Secretari, son ab el Rector els elements que naturalment més influeixen la vida dels pobles rurals. ¿Cóm s' ho farian els nostres pagesos el día que, per incompatibilitats de carácter, no poguessin anar á rebre consol y ajuda, direcció y bons consells dels que fins avuy han sigut els seus directors y protectors naturals?

¿No es prou forta encara la corrent de despoblació rural, refugiant-se en ciutats y vilas els que están aburrits de las contrarietats que massa sovint porta la vida del camp, pera que vinguin elements imposats y estranys á las localitats á pertorbar més de lo que ja ho está la normalitat dels Municipis rurals? ¿No hi ha encara prou discussions xorcas y barallas per coses negatives, pera que vinguin á fomentarlas uns Reglaments fills del esperit burócrata y absorbent en que ja están massa inspiradas totas las lleys que regulan la vida pública d' Espanya?

Las gabelas avuy existents no pot ja soportarlas el país agricultor; ¿cóm permetre que se 'n posin de noves, com s' haurá de fer forçosament pera atendre á lo preceptuat en els Reglaments de Metjes y Apotecaris?

¡Gent del camp! Tot y agrahtint y acceptant la *Federació Agrícola Catalana-Balear* els valiosos oferiments de las Corporacions d' interessos industrials y comercials, fem que nosaltres, els agricultors, com á més perjudicats, aném al devant de la creuhada que s' ha d' aixecar de las regions vigorosas; siguém els que, cumplint sagrats devers, ab més braó y ab més dalit, posém els primers materials á la resclosa pera deturar la onada invasora que, tot y atacant la nostra dignitat, ens arreballa els nostres cabals á que tenen dret els nostres fills.

Diguém als governants y demostrém ab fets que las nostras paraulas son accents sincers de la nostra ánima: que volém comensar una era nova: que la mentida y la ficció tenen de fer lloch á la realitat: que no es just ni prudent que 'ls uns usurpin els drets dels altres: que si ells no tenen ideals, ni se senten ab dalit pera marxar per las vías dels pobles moderns, nosaltres tením fe y esperansa, y éns sentím capacitats pera fer marxar la cosa pública pe'ls camins que exigeixen las necessitats del treball y de la vida moderna.

La *Federació Agrícola Catalana-Balear* espera que tothom complirà ab el seu deber: hi está compromesa la nostra dignitat, ho reclaman els nostres interessos, ho exigeix la salvació d' Espanya, de aquesta pobre Espanya que devalla rápidamente cap á la ruina.

Barcelona 28 de Juliol de 1905.

Eusebi de Puig.—Ferrán de Sagarra.—Gayetà Fontrodona.—Salvador Dachs.—Manel Raventós.—J. Maspons y Camarasa.

Institut Agrícola Catalá de Sant Isidro.—Cambra Agrícola Oficial: de Catalunya, del Ampurdá, del Vallés, de Maldá, de Cerdanya, Balear, de Reus y sa comarca, del Baix Llobregat, de La Sallera, de Tortosa, de Tarragona, del Vendrell, de Vilafranca

del Panadés, de La Sagarra y Urgell, de Montblanch y la Conca Ausetana.—Cambra Agrícola: de Granyera, de Lleyda, de Falsset, del Plá de Bages.—Sucursal de la Cambra Agrícola del Ampurdá á: Palafrugell, Llagostera, Hostalrich.—Sub-delegació de la Cambra Agrícola del Ampurdá á Santa Coloma de Farnés.—Delegació de la Cambra Agrícola del Vallés á Caldas de Montbuy.—Sub-delegació del Institut Agricol de Sant Isidro á: Figueras, Mahó, La Bisbal, Vilanova y Geltrú, Tarrassa, Artés, Valls, Tàrrrega.—Sindicat Agricol de: Sant Gregori, Cambrils, Olot y sa comarca.—Sindicat Agricol y Caixa d' Ahorros de Palau d' Anglesola.—Sindicat Agricol: Manacorens, de la Conca de Tremp y Pallás, del Canal de riegos de Urgel.—Gremi d' Agricultors de Manresa.—Gremi Agrícola y Germandat de Guardiola.—Gremi de Llsuradors de Avinyonet.—Gremi de Pagesos de Salt.—Gremi de Pagesos de Sabadell.—Gremi d' Agricultors y Productors de Valls.—Gremi de Llauradors de Sant Joan de Horta.—Gremi d' Agricultors de Sant Fructuós de Bages.—Gremi d' Agricultors de Súria.—Centre Agricol de Gelida.—Centre Económic, Agricol é Industrial de Hospitalet.—Centre Agricol de Porrera.—Centre Agricol del Panadés.—Centre Agricol del Pla del Panadés.—Centre Agricol y Comercial de la Segarra.—Centre Agricol de Sant Sadurn de Noya.—Centre Mercantil Agricol de Puigcerdá.—Centre Agricol de: Martorell de la Selva, Massanet de la Selva, Sant Pere de Ribas, Mora la Nova.—Societat de Treballadors Agrícolas de Olivella.—Societat Granyerense de Granyera.—Societat de Sant Isidro de Sans.—Societat de Agricultors de Alforja.—Societat de Agricultors de Omells de Nogaya.—Societat Agrícola de Belianes.—Societat de Agricultors de Rodanyà.—Societat Agrícola y de Socorros mutus de Constantí.—Societat Nacional de Avicultura Espanyola de Barcelona.—Societat Agrícola de Valls.—Societat de Sant Isidro de: Torrellas de Foix, Parets, Igualada, Odena, Sant Vicens dels Horts, Castellbisbal.—Societat Crèdit Agricol de Manlleu.—Societat Agrícola de Espluga Calva.—Societat Agrícola de Selva del Camp.—Associació de Propietaris del Vallés.—Associació Catalanista «Clamp» de Espluga de Francolí.—Associació de Sant Isidro de Ventalló.—Lliga de Agricultors é Industrials de Martorell.—Lliga de Contribuyents de Valls.—Lliga de Productors de Vilanova y Geltrú.—Lliga de Propietaris de Sabadell.—Círcol de Propietaris y protecció mutua de Gracia.—Círcol Católic Agricol de Sanahuja.—Círcol Agricol de Puigcerdá.—Círcol Agricol de Llívia.—Secció de Agricultura del: Ateneu Barcelonés, Foment del Treball Nacional de Barcelona, Ateneu Feliuá de Sant Feliu de Codinas.—La Agrícola de Sitges.—La Protectora Agrícola de Santa Coloma de Gramanet.—Cooperativa Agrícola de Sant Fructuós de Bages.—Amichs de la Festa del Arbre de Barcelona.—Foment de la Industria, Comers y Propietat de Girona.—La Unió Agrícola de Valls.—Primitiva Zona Granifuga del Plá del Panadés.—Cassino Agricol de Arbós.—Montepío de Sant Isidro de Montornés.—Montepío de Sant Isidro Llaurador de Sant Andreu de la Barca.—Comunitat de Regants de Albesa.—Cassino Agricol de Linyola.—Protecció Agrícola de Puig-pelat.—Institut Agricol de Sant Andreu.—Unió Agrícola de Alió.—Sindicat Agricol de la Garrotxa.

HIGIENE, MEDICINA Y ECONOMIA DEL CAMP

XVIII

Medicina de las personas

VII

Lo més bó tè enemichs, y amichs lo més dolent.—Cremaduras.

—Una noya de moda.—Trieu remeys.—Fora celos.—Contra 'ls mals governs.—Preguntas.—Compte rigorós.

Un periódich formal y de miras elevadas deu defensar la veritat y lo convenient als interessos generals, morals y materials; y, per lo tant, es clar que no sols no 's pot agradar á tothom, sino que ha de tenir enemichs la millor causa y amichs la més dolenta: y lo que 's diu d' un periódich se pot dir d' una associació ó entitat. Un curandero está enfadat perque hem ridiculísat ab rahó als curanderos; un facultatiu, perque vulgarisem la ciencia; un usurer, perque se proporcionan per la Càmera diners als pagesos á petit interés; uns que 's feyan l' arrós ab els guanos, perque la Càmera proporciona adobs, y fins una dona laminerera, malgastadora y que passa 'l dia d' una casa al altra, 'ns ha criticat perque 'ns fiquem ab llibres de caballería, diu ella.

Sempre ha sigut aixís. Els que viuen de la immoralitat no volen sentir predicar moralitat; els que viuen de la mentida, no volen que 's prediqui la veritat, y els que explotan la llana, no volen se il·lustrí massa al poble; pero nosaltres defensem els interessos dels pagesos y no 'ls de fulano y de zutano: ab aixó els que 's cremin que apliquin alguns dels següents remeys de las cremaduras.

Es molt freqüent el cremarse y son molts els remeys aconsellats y bons. Ens podem cremar de moltes maneres, ab diferents coses, y las cremaduras poden ser de diferents graus y extensió. Recordo que una noya coneguda mèva, habétseli pegat foch en el vestit, comensá á corre sense serenitat, cridant á la seva mare; se aná cremant, rebent tals cremaduras que morí als dos días ab gran trastorn de la familia, com podeu suposar; sent aixís que ab serenitat no haguera sigut res.

Al encendres el vestit d' una persona, lo primer es apagar el foch ab els medis que 's tinguin á má, embolicantla ab una manta, sach, cobrellit, etc., aixuts ó mollats, cenyint bè 'l cos per privar l' acció del ayre, y no moures: apagat el foch, treure ab cuydado la roba per veurer las cremaduras, procurant no estiragarsar per no arrancar la pell de la part cremada, y fins sense arrancar la roba que hi estigués agarrada: á falta d' altra cosa, draps mullats d' *aygua freda* tornats á mullar sovint, y si es bras ó cama ficals bastant temps dintre l' *aygua freda*, lo qual evita la irritació y dolor: n' hi ha que tenen la preocupació de que no es bona l' *aygua freda*.

S' emplea ab éxit l' aygua blanca ó *vegeto de Goulard*, rayaduras de patatas, claras d' ou batudas ab aygua, solucións de bicarbonat de sosa, de clorat de potas-

sa, llar ab rovell d' ou, aygua d' alum, aygua bórica, etc. La quèstió es evitar el contacte del ayre y mantenir frescor á la part cremada ab compresas de ditas ayguas.

Las butllofas s' han d' anar obrint en la part baixa, porque s' escorri l' aygua ó serositat, pero conservant la pell: després se pot anar curant ab l' unguent d' aygua de cals y oli batuts, vaselina ó glicerina per evitar l' ayre, y cotó sobre. La agulla ab la qual se foradin las butllofas se passa pe'l foch ó dintre aygua bullenta pera desinfectarla. Si la cremadura es gran y está 'l malalt postrat, se li dona alguna tassa de tè ab anís ó rom, y després per la set alguna llimonada.

Segóns las diferentes classes de cremaduras se cambian els remeys: si es cremadura feta per sal fumant ú oli de vidriol, ó aygua fort, se renta ab aygua de sabó, aygua de cals (l' aygua de cals ha de ser cals remenada ab aygua, pero deixant fer el pòsit de la cals y gastant l' aygua de sobre, y dich aixó porque fa pochos días un gastá aygua barrejada ab la cals y se acabá de cremar; si 's tè aprop l' apotecari, poch costa de anarli á buscar bèn feta); aygua de bicarbonat de sosa ó de amoniach al un per cent: si la escaldadura es ocasionada per la cals, amoniach, sosa ó potassa se curan ab aygua y vinagre; la dels mistos ab pulpa de fullas carnosas de aloe especialment, ó també una disolució forta de *acibar socotri*; las d' ácit fénich se curan prompte ab oli d' olivas ó el de llinosa: aquet barrejat ab aygua de cals, forma l' *oli de nou*, que tant bè va per las cremaduras.

Ha succehit alguna vegada cremarse boca y coll ab el beure y menjar bullent per esser massa gulut, y llevors se gargarisa y 's glopeja aygua bórica ó bè aygua de ordi ab mel y un poch de alum; y si l' irritació arribés á privar la respiració una mostasseta al baix coll: las cremaduras dels ulls per la cals se rentan ab aygua ensucrada desseguida, y també draps ó compresas de aygua blanca.

Tambè va molt bè per las cremaduras clara d' ou batuda ab oli, aygua de argila, de midó, de farina de arrós; trieu y remaneu lo que més á má tingneu: en cremaduras graves cridá 'l metje, com vos tinch dit; y més si es un facultatiu d' aquells que troban mal fet tot lo que no ha sigut disposat per ells: lo vulgarisar la ciencia es de utilitat general y no perjudica als homes d' art; no habem de tenir celos de que 'ls altres sápigán. Ni hem de pensar que som més sabis que 'ls altres. Mòlts metjes no poden sentir á dir que Kneipp y altres ab l' aygua y unas herbetas hagin fet curas extraordinarias, y s' enfadan mòlts apotecaris si se 'ls diu que mòlts malalts s' han curat parant de pendre remeys. No cal negar que 's prenen massa remeys forts y que la higiene y medicina de la naturalesa triomfa de malalties que se han burlat dels metjes y medicinas. Algún día tractarém d' aixó.

Deixarém las *feridas* per altre articlet y acabarém parlant un xich de las *cremaduras* dels pagesos contra 'l Govern. Si quan un se crema se contentés dihent y cridant contra 'l foch, sense aplicar cap remey, diriam que ... ja vos ho poden pensar; donchs bè, 'ls pagesos y casi bè tots els que no menjan de l' olla del pres-supost, fa anys que passem el temps cridant contra 'ls mals governs, no sols sense aplicar cap remey per tenirlos millors, sino contribuhint á sostenirlos ab nostra indiferencia, ab nostres vots y ab els diaris que llegim. Si la centralisació 'ns mata ¿per qué no treballém contra ella? Si 'ls diputats fan el joch del Govern

y defensen al seu partit polítich, ¿per qué no elegim diputats agricultors hourats y de caràcter? Si las divisions en els pobles y á la comarca son la primordial causa de nostres mals, ¿per qué no anem units per nostra vida y defensa? Si está probat que estant dividits no anem en lloch, ¿per qué no 'ns unim y formem associacions agricolas, fentnos socis de la Cámara? Si estém atrassats, ¿per qué no 'ns instru-him en lo que 'ns convè y no donem gran importancia á la educació agrícola? Si Dèu castiga als inmorals, ¿per qué no escoltem las enseyanas dels Rectors enca-rregats per Jesucrist per moralisarnos y conduhirnos á la vida eterna? Si l' haber marxat del camp els rics propietaris per viure en las ciutats dintre del vici y menjant la sopa boba, es una de las principals causas de anar malament l' agricultura y 'ls pobles, ¿per qué no tornan al devant de las sévas propietats ab bons exemples, coneixements y sos capitals? Essent com es la bona criansa y educació de la joventut la base del verdader progrés y regeneració y la corona dels pares y honor dels pobles, ¿per qué no procurém per tots els medis educar bè els nostres fills y fillas ab las enseyanas y bons exemples en las escolas y en la familia? En fi, si sufrim grans mals y sabem quins son els remeys, ¿per qué no 'ls apliquem y no obrem com personas dotadas de rahó y coneixement pe'l perfeccionament nostre, el bè de la nació, del poble y de la familia, y perque Dèu 'ns ho mana y 'ns en demanará compte el més rigorós?

A la Delegació de Caldas

El día 16 se va verificar la conferencia de D. Ignasi Girona á la Delegació de la Cámara á Caldas de Montbuy.

El digníssim President del Institut Agrícol Catalá de Sant Isidro va arribar al dematí de Barcelona acompanyantlo els senyors Dachs, Maspons y Camarasa, Ros y Rovira de Villar de la Junta de la Cámara Agrícola, essentlo á rebre á la estació els de la Junta de la Delegació y además els senyors Maspons (D. Pere), Puig, y Molina de Granollers, Cerdá, Mas (D. Ildefons) y molts altres coneguts propietaris de la Comarca.

Al mitj día en el gran establiment Rius va servirse un espléndit dinar, que acredita la casa, passant després la comitiva al local de la Delegació.

A las quatre va comensar el solemne acte. El local estava severament adornat y ple de concurrents.

D. Salvador Dachs, com á President de la Cámara, va pronunciar adequadas frases d' obertura; recordá la conferencia donada allí mateix per el Sr. Zulueta y feu notar la oportunitat del tema que desenrotllaria una persona tan competent com el Sr. Girona.

El Secretari de la Delegació, D. Avelí Xalabarder, va expressarse aixís:

Pot estar aquesta Junta més que satisfeta pe 'l éxit obtingut en aquestas con-

ferencias, lo qual demostra el bon acert que va tenir al pendre tal acort; com demostra també el desitj de nostres agricultors d' apendre cosas novas y desterrar la rutina, camp migrat per tot el que vulgui que son treball sigui profitós.

La de avuy es la segona de la série de conferencias projectadas, la qual se ha posat á cárrech de D. Ignasi Girona, President del Institut Agrícola Catalá de Sant Isidro. Els mérits de dit senyor no es prou la meva paraula per enaltirlos; sols diré que es el sacrifici moral y material personificat en tot quant representí progrés y avéns en agricultura y está disposat sempre á prestar sa valiosa cooperació en pro dels interessos agrícolos.

Acte seguit se disposá el Sr. Girona á tractar del tema «Prácticas á seguir en vini-viticultura».

El setmanari comarcal *La Veu del Vallés* doná el següent extracte de la notable conferencia del Sr. Girona:

«Digué que aixís com abans cada poblet, ó millor encara, cada pagés obtenia de sas terras tots els fruyts necessaris pera sa alimentació y la de son bestiar, avuy degut á la facilitat de comunicacions que ab els ferrocarrils s' ha lograt, cada terrer 's pot dedicar al cultiu que millor hi vagi, puig encara que resulti un excés de producció en qualsevol producte, tenim els carrils que ho portan als punts ahont n' hi falta, ab rapidés y economia relatives. Aixó es beneficiós per dos conceptes: en primer lloch perque cada terrer s' emplea pera lo que més hi convé y segonament que 'l pagés pot conèixer més el cultiu y cuydado de las plantacions á cada terme acostumadas. Per aixó y considerant que la vinya es el cultiu molt generalisat en casi totas las comarcas de Catalunya, vingué á parlar nos dels cuydados dels ceps y de la elaboració del ví. Res vos tinch de fer avinent, digué, respecte á la replantació de las vinyas, puig tots las tenim ja ab peus americáns, y respecte als empelts diré als pochos que encara han d' empeltarlos que no escullin aixarts que produueixin molta cantitat, puig es preferible una bota de bon ví que dugas de ví petit y mal criat, no sols tenint en compte el preu de venda, si que també lo que costa l' un y l' altre, d' obtenció y conservació. També posá de manifest que degut á l' época en que 'l mercat francés faltat de vi vingué á Espanya á proveir, sols eran comprats els vins pujats de color fent cas omís del gust y graduació, y tothom la doná á plantar ceps de ví negre sense capir que no son aquestos els de millor aroma y els més admesos en els demés mercats; per aixó aconsellá que millor era empeltar ab sarments de raim blanch, puig el ví que obtindrán será millor y més agradable al paladar.

Després parlá de la poda, y apoyantse ab sabias rahóns fisiológicas demostrá que millor que deixar moltas brocadas ab pochos borróns era deixarne una sola ab sis ó set borróns, práctica que ell segueix en sa propietat del Castell del Remy ab molt bon éxit. Recomaná als pagesos d' aquestos encontorns segueixin aquest procediment probantho primer ab tres ó quatre passadas de ceps y comparant son rendiment ab el de tres ó quatre passadas esporgats segóns s' acostuma.

Entrant després á explicar els cuydados que requereix la elaboració del vi perque resulti bó, agradable y de conservació assegurada, digué qu' eran tres els

punts de més importància y que debían tenir més en compte els viticultors, que son: època de la brema, fermentació del most y traslació y reposició del ví.

Respecte al coneixement del estat en que deuenh ésser tallats els raïms, feu atinadas observacions, pro hont lluhí més sos extesos coneixements de viticultura fou al tractar de la fermentació, puig després de recomanar el treurer ó deixar la rapa en el most, segóns sia aquest més ó menys rich en ácits, entrá en l' estudi dels bons llevats y dels dolents; de la necessitat que tenen aquells d' ayre y poca temperatura (de 31° á 32°) y de que un most al fermentar privat d' ayre y á temperaturas de 35° á 40° ho fa tant sols ab llevats dolents quedant atuida la vitalitat del bon ferment. Per aixó 's declará partidari de posar el most en petits cups perque aixís hi tèt més accés l' ayre y no puja tant la temperatura, puig tèt menys volúm y més parets per refredarse. Aconsellá també la preparació de llevat valentse de most colat y esterilísat posat en una tina de molta superficie y fenthi reproduir llevadura de la que 's troba ja en el comers.

Després d' atacar ab fermesa la mala costúm que hi ha de retardar el trafegar el ví després de la completa fermentació, indicá de correguda 'ls cuydados que requereixen las botas pera conservar y millorar el ví obtingut, acabant dient que á son modo de pensar el pagés hauría d' ésser viticultor, y per tot lo referent á viticultura haurían d' organisarse grans sindicats que tenint elements y comptant ab personas prácticas cuydessin desde el senyalament de la millor època de la brema fins á portar els vins als mercats, cosa establerta ja á Italia y Fransa.»

El Sr. Girona va ser escoltat ab gran interés, donchs tot lo que deya era fill de excepcionals coneixements y estudis y d' una práctica tant conciensuda, que fan del Sr. Girona una primera autoritat en aquesta materia. Las sèvas lliçons serán sens dubte ben aprofitadas.

Acabá l' acte ab las manifestacions que feu el Sr. Torras y Sayol, d' agraïment al Sr. Girona per haver vingut á ilustrarnos, que aixís, per la ilustració, es com devém perfeccionarnos, tal com ho fan els industrials y comerciants. La Delegació no parará en aquesta tasca y per aixó procurarà organizar actes que portin cap á la cultura, pensant en organizar una tercera conferencia, passada la present temporada de calor.

El públich quedá complagudíssim de la sessió.

En sent al vespre els forasters anáren desfilant cap á sos respectius pobles y el Sr. Girona, acompanyat d' alguns amichs, va entornarse cap á Barcelona, rebent la expressió del bons efectes de tots els qui anaren á despedirlo.

Sistemas de fermentació

Del *Butlletí de la Estació Enotécnica de Certe* copiem el següent article:

Una de las cuestiones más importantes que deben preocupar al vinicultor es la manera como debe practicarse la fermentación del mosto. La buena calidad de un vino depende en gran parte del modo como su fermentación ha sido conducida.

El método más antiguo, y que es á la vez el más sencillo, consiste en echar los racimos prensados en cubas ó recipientes abiertos. Empezada la fermentación, va poco á poco ascendiendo á la superficie del líquido toda la parte sólida, constituida por las películas, escobajos, etc., favorecidos en su ascensión por el ácido carbónico que se desprende y formando, por su reunión, lo que se llama el *sombrero*; expresión ésta generalizada en todas las industrias de fermentación. Este *sombrero*, de 30 á 40 centímetros de espesor, ocupa gran parte del espacio vacío del recipiente, estando la parte inferior sumergida en el mosto.

Al cabo de algún tiempo el *sombrero* sobrenada totalmente, y entonces es necesario sumergirlo por varias veces en el líquido. Esta operación de submersión se hace peligrosa para los bodegueros, á causa del gas carbónico que se desprende.

La submersión del *sombrero* facilita la unión íntima de la masa, la aireación del mosto y de las levaduras situadas en el fondo, la maceración de los orujos, la regularización de la temperatura, y como consecuencia la fermentación normal y activa.

El inconveniente que presenta la fermentación en recipientes abiertos ordinarios consiste en que, si la submersión se ha hecho por una persona poco cuidadosa, el *sombrero* se agria, y el fermento acético en la segunda submersión puede contagiar el líquido.

Otro inconveniente de llevar á cabo la fermentación en dicha forma es la pérdida de alcohol. La fermentación del mosto es muy activa en contacto con el *sombrero*, por favorecer el aire de las materias esponjosas que lo constituyen, la reproducción de las levaduras. La temperatura elevada que por este motivo se produce en las capas superiores del líquido en fermentación es causa de la evaporación del alcohol y de gran parte de los principios aromáticos.

Cuando no se dispone de medios para llevar á cabo dichas submersiones, es preferible renunciar al *sombrero* flotante, y emplear en su lugar diafragmas agujereados ó enrejados de madera que, colocados convenientemente, impiden la ascensión total del *sombrero*.

El sistema de cubas ó recipientes cerrados evita las submersiones del *sombrero*, pero no economiza trabajo, por hacerse necesaria la aireación del mosto. La principal ventaja de este sistema es la de impedir la acetificación de los orujos, aparte de que las pérdidas de alcohol y de materias aromáticas son muy reducidas; pero por el contrario la aireación es naturalmente débil, y por tanto las levaduras son poco activas.

El gas carbónico que se produce durante la fermentación tumultuosa se escapa en parte por la abertura del recipiente, que debe cerrarse cuando el desprendimiento cesa, quedando de este modo una atmósfera del citado gas que impide la acetificación del líquido.

Como se ve, cada sistema tiene sus ventajas é inconvenientes, y únicamente el vinicultor que los conoce puede satisfacer las exigencias de una fermentación regular y normal.

L' Institut Internacional d' Agricultura

El president del Institut Agrícola Català, don Ignasi Girona, fou nomenat delegat regi pera assistir en representació del Estat espanyol á la Conferencia celebrada á Roma pera estudiar la conveniencia de la creació d' un Institut Internacional d' Agricultura.

De retorn á Espanya el Sr. Girona, ab las impresions rebudas á Roma, ha escrit un quadern que ha posat á las mans del Rey, é impresas las ha escampat per Catalunya.

En aquesta Memoria diu que ha observat á Roma y en la historia d' aquell poble s' hi apren que la prosperitat de las nacions, la fertilitat de la terra y l' abundancia de las cullitas coincideix ab els temps en que la llibertat estava més garantida, el dret civil més atés y las costums y usos locals més respectats.

Ab claretat d' exposició, assenyala 'l cambi de las condicions de la producció agrícola pe'ls avensos de la ciencia, que fan produhir més ab menor esforç humá, rebaixant els preus dels productes, destruint l' equilibri económic entre las diferents zones agrícoles, que s' ha vist augmentat per la rapidesa, la facilitat y la baratura dels transports

Aquesta modificació del estat económic de las nacions y cambi de condicions dels mercats perjudican als agricultors, que generalment las ignoran, per l' aïllament en que viuen.

Pera solucionar aquets problemas se proposa la creació del esmentat Institut ideat per M. David Lubin y patrocinat pe'l rey d' Italia.

El señor Girona fa remarcar la grandiosa importancia que pera la riquesa de las nacions té una agricultura próspera, y excita al Rey, recordantli la envejable prosperitat agrícola de las comarcas francesas que atravessá en son viatge á París y la desolació de las planas d' Espanya, á treballar pera la regeneració agrícola del nostre país, á impulsar l' avens de nostra agricultura, porque si no 's fa aixís no podrán aprofitarse entre nosaltres els beneficis de la nova Institució iniciada á Roma.

Produhirá bons resultats á las nacions que sápigán utilizar els datos estadístics que doni, las observacions que indiqui, els avisos que envii, els indicis que assenyali; de gran profit y utilitat pera variar els cultius, escampar més las sembraduras, preservar las cullitas, modificar els metres de cultiu, conservar els fruyts ó vendrels á temps pera obtenir majors cullitas ó més producte en las vendas.

Obliguéu—li diu—á vostres ministres á que resolguin el problema agrari ab fets immediats y no ab projectes, porque sinó, cada día s' empitjora més la situació dels pagesos, emigrant, abandonant els camps que no 'ls donan pera viure. Fa observar que á Espanya el blat, base de l' alimentació, val á 32 pessetas els 100 kilos, mentres que arreu no costa més que á 19 franchs.

Cal produhir molt y barato, no sols pera aumentar la població y riquesa, sinó pera donar solució pràctica á tots els problemas gravíssims que tenim plantejats.

Cal reaccionar ab energia contra nostra inferioritat económica, l' escassetat de la producció y la rutina dels nostres cultius, perque desenrotllar la potencia productora del esforç agrícola es lo mateix que augmentar la forsa consumidora, la capacitat adquisitiva del obrer espanyol y lliurar-lo de la precisió que té de consumir tot el seu esforç en subvenir á la seva nodrició y fer possible cooperar, ab els sobrants, al major desenrotll de la industria ó del cambi nacionals.

La nostra agricultura viu ensopida, no per voluntat, sinó perque li falta un impuls que li comunicui forsa viva. Desitja moviment y progrés, com ho prova la reacció que s' observa en totas las comarcas. Li falta augmentar y difundir l' ensenyansa agrícola, afavorir l' associació, organisació y establiment de caixas rurals, sindicats, etc.; facilitar las comunicacions que, á més de l' acció natural, tindrian per resultat el donar forma práctica á la divisió del treball, que á l' agricultura seria tan ventatjosa com á l' industria. Cal utilisar las ayguas fluvials y pluvials pera convertir en regables els terrenys de seca..., etc.

Y acaba dihent:

«Peró no n' hi há prou ab tot aixó. Es indispensable que l' acció del Estat no entrebanqui y dificulti la vida local y comarcal, ni las iniciativas individuals ab impostos exagerats, ab ingerencias injustificadas, ab l' absorció dels serveys y l' anulació de las facultats municipals; ha de recordar sempre que sa missió consisteix en garantir la vida y la llibertat y en fer creixer els cabals dels espanyols, no en recaudálshi impostos, convertirlos en esclaus del Estat y exigilshi impossibles que 'ls arrastran á la emigració ó á la desesperació.

«La reforma de la lley municipal en sentit descentralisador s' imposa ab tal forsa que 'l progrés de la agricultura no será possible fins que aquesta reforma sigui realisada, perque res fomenta tant l' absentisme y la despoblació dels camps com la falta de vida civilisada en els municipis, ja que, convertits en recaudadors de contribucions del Estat, no tenen elements pera procurarse 'ls serveys més indispensables y en general no tenen medis de comunicació telegráfica y telefónica, d' assistencia facultativa, de policia, de bons camins y molts d' ells no tenen ni veritable ensenyansa elemental, com succeheix quan el mestre no coneix l' idioma dels noys á qui ha d' ensenyar.»

Fa saber després que, d' acort ab els delegats d' Alemanya, Austria Hungría, Bélgica y altres, feu prosperar la conveniencia de que en el futur Institut Internacional d' Agricultura hi estiguin representats per dret propi y directament els interessos agrícols de las nacions y no per delegació dels Governos com alguns volian.

Acaba dihent al Rey que 'ls llores els conquerian las nacions ab l' augment de territoris per la forsa de las armas, y avuy es preferible valerse de la rella y de l' aygua pera augmentar la profunditat y fertilisació de la terra laborable que forma 'l terreny de la nació, fonamentant en aixó la prosperitat y riquesa dels Estats.

CRONICA

En la darrera sessió ordinària y en una d' extraordinària de la Federació Agrícola Catalana Balear, s' ha ocupat aquesta entitat de las disposicions del Govern que tendeixen á anular la poca vida autònoma que tenen els Municipis y els pobles; resultat de tot aquest cambi d' impressions es el Manifest que publiquem en aquest número, en el que de una manera molt encertada s' hi expressan els desitjos de la classe agrícola y els camins que cal seguir pera acabar ab tanta centralisació que 'ns ofega.

Inspiris tothom en el sentit del Manifest en qüestió, y la redempció de la classe pagesa serà un fet.

Durant el mes de Juliol la nostra Càmera s' ha vist honrada ab la visita de D. Ignasi Girona, President del Institut Agricol Catalá de Sant Isidro, que va anar á Granollers al objecte principalment de ferse càrrech dels importants treballs de meteorologia que porta fets el nostre consoci D. Dionís Puig.

Tambè un altre dia varen visitar la nostra Corporació D. Agustí Pedrol y don Joan Poblet Teixidó, President y Secretari respectivament de la Càmera Agrícola de Montblanch, els qui varen estudiar ab molt deteniment la marxa de nostre organisme.

La comunicació que varem dirigir al Ajuntament de Granollers (publicada en el número anterior), relativa á la necessitat imperiosa de que s' estudiï la manera d' arbitrar recursos pera construir un pont á la riera del Congost, al pas de la carretera de Caldas, ha causat excelent efecte.

La Junta Directiva ha rebut moltes enhorabonas per la iniciativa, y segons sembla, alguns Ajuntaments dels pobles afectats per el projecte tractan de apoyar d' una manera ostensible els desitjos manifestats en aquell document.

Llástima que l' Ajuntament de Granollers no s' hagi fet prou càrrech del contingut de la exposició á ell endressada; y dihem aixó porque aixís sembla despenders de la contesta rebuda, de la que ne parlarém algún altre dia ab més extensió. De totes maneres, nosaltres estem molt satisfets de la iniciativa de la Junta y creyém que no es pas del cas que 's deixi oblidada.

Ademés del tema de caràcter agricol de la nostra Càmera, presentat en el Certamen del Centre Catalá de Granollers, hi ha els següents del mateix caràcter:

De la Societat Econòmica Barcelonesa d' Amichs del País, «Estudi de les formes mes freqüents de l' contracte de parceria ó masoveria á la comarca del Vallés.»

De D. Felix Fages, «Aplech de poesias rurals religioses ó quadrets morals en prosa.»

De D. Joseph Prats y Ferrer, «Poesia que millor canti la vida del Camp dintre algún quadro de costums catalanas.»

De D. Ramón Sans, «Estudi sobre la implantació y organizació que convindria donar al Vallés á las societats cooperatives de productes agrícols.»

Hem de dir al propi temps que l' mateix Centre Catalá ha organissat també per la festa major de Granollers un Concurs Fotogràfic, concedintse varis premis, entre altres, als següents temas:

«Granollers en dia de mercat ó fra». — «Paisatjes del Vallés». — «Tipos y costums de la Comarca.»

Ab molt gust consignem que tant en el Certamen Literari com en el Concurs Fotogràfic de referència, s' hagi donat tanta preferència a las cosas pagesivolas. Honra molt a la classe agrícola y demostra el bon gust dels ofertors dels premis que 's desvetllan pera millorar y enaltir las cosas del camp.

Desitjem que uns y altres temas donguin motiu a treballs de molta valúia y que siguin forsa profitosos.

VARIETATS

Para reconocer la coloración artificial en los vinos

Hoy que tanto abunda la falsificación de los vinos, es curioso conocer un sencillísimo procedimiento para descubrir ciertas adulteraciones. Lleva la autoridad del ilustre enólogo italiano Giorgio Papasagli, y es como sigue:

En el vino sospechoso se sumerge durante quince minutos una lámina transparente de gelatina, vulgarmente llamada cola de pescado, procurando que sea de la mejor calidad y sin coloración alguna. Después del tiempo indicado se saca la lámina y se seca entre dos papeles de filtro.

Si el vino era puro, aunque sea muy colorado, la lámina no presenta ninguna coloración; si, por el contrario, tenía alguna materia colorante extraña, se colora visiblemente.

En presencia de los colores derivados de la anilina, la gelatina toma una coloración rosada, y con los colores naturales, como saúco, campeche, fernambuco, orchilla, fitolaca y otras substancias vegetales, adquiere color violeta ó rojo, según los casos.

Claro está que así sólo se descubren las adulteraciones del color; pero a tan poca costa se logra, que merece la pena del ensayo.

(Del *Resumen de Agricultura*).

Tratamiento simultáneo del Oidio y del Mildiu.

Sabido es que el caldo bordelés azufrado es una preparación ensayada hace muchos años por diferentes viticultores, con objeto de ahorrar la mano de obra en los tratamientos contra las enfermedades criptogámicas en la vid.

Recientemente se ha prestado mayor atención a esta mezcla, que se obtiene agregando al caldo bordelés, mezcla, como es sabido, de cal y de sulfato de cobre, azufre en polvo, que se agita fuertemente con el caldo a medida que se echa el azufre.

Algunos días después de la aspersión se ven aparecer en las hojas manchas de color de café con leche, debidas al parecer al polisulfuro de cobre que resulta de la reacción del sulfuro de calcio y del óxido de cobre hidratado.

Este polisulfuro se descompone al cabo de poco tiempo en azufre y en monosulfuro de cobre, cuyo producto, el último, al oxidarse en contacto del aire, se transforma en sulfato de cobre que al estado naciente es posible tenga propiedades fungicidas más activas.

Vda. y Fills de B. Gazeneuve

BARCELONA: Llealtat, 6

Fabricants y preparadors d' adobs organichs.—Serradura de banya y potarró fina y granada.—Desperdicis de pells y llanas.
Apropósit pera las vinyas, cánem, blat, arbres, etc.

Aparells agricols pera vendre

En el local de la Cámara Agrícola hi ha exposats els següents aparells venturers que 's vendrán á preus ben acomodo:

Máquina de bullir vi

Id. pera trinxar herba pels pollets

Arada, sistema Pfeiffer

Duas citras de llauna per oli

Rahó, á l' Administració de la Cámara.

COTXE-FAETÓN en molt bon estat per vendre. Rahó, en l' Administració de la Cámara.

EN VENDA

Un billar ab els seus accessoris

ES VENTURER

Dirigirse á la Administració d'aquesta Revista

CHAMPAGNE

CHÂTEAU

MIMÓ

DEMANIS PER TOT ARREU

J. ESPINAS S. EN C.

BARCELONA. — SANS

GUANOS QUÍMICHES-ORGÁNICHES

Esponjan la terra y modifican el seu estat físich

Premiats ab medalla d' or en diferentas Exposicions

Primeras materias

Serradura fina y granada de banya, pel y pota, etc., etc.

RIQUESA GARANTIDA